

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/51/2023
Identifikačné číslo spisu:	2321204298
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2321204298.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore navrhovateľky W.. C. Y., narodenej Z., zastúpenej advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Bratislava, Holíčska 13, proti odporkyni M. P., narodenej Z. zastúpenej spoločnosťou JAKUBEK & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Panenská 5, IČO: 50099175, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26C/60/2021, o dovolaní navrhovateľky proti doplniacemu uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 19. apríla 2022 č. k. 24Co/20/2022-78 v spojení s jeho opravným uznesením zo 14. júna 2022 č. k. 24Co/20/2022-113, uzneseniu Okresného súdu Galanta z 10. mája 2023 č. k. 26C/60/2021-173 a uzneseniu Okresného súdu Galanta z 12. júla 2023 č. k. 26C/60/2021-192, takto

rozhodol:

I. Dovolanie v časti napadnutého doplnacieho uznesenia Krajského súdu v Trnave z 19. apríla 2022 č. k. 24Co/20/2022-78 v spojení s jeho opravným uznesením zo 14. júna 2022 č. k. 24Co/20/2022-113 o d m i e t a.

II. Konanie o dovolaní v časti napadnutého uznesenia Okresného súdu Galanta z 10. mája 2023 č. k. 26C/60/2021-173 a uznesenia Okresného súdu Galanta z 12. júla 2023 č. k. 26C/60/2021-192 z a s t a v u j e.

III. Odporkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 21. decembra 2021 č. k. 26C/60/2021-15 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

1.1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 09. 11. 2021 navrhovateľ žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného na Okresnom súde pod sp. zn. 35C/46/2021, prípadne iných sporových konaní, týkajúcich sa predmetu dedičstva bude odporca povinný zdržať sa akéhokoľvek nakladania s nehnuteľnosťami konkretizovanými v petite návrhu.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie navrhovateľky,

uznesením z 29. 3. 2022 č. k. 24Co/20/2022-56 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým prvoinštančný súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, potvrdil.

2.1. V závere odôvodnenia v ods. 35 odvolací súd uviedol, že konanie pred súdom vo veci sporu medzi navrhovateľom a odporkyňou sa týmto rozhodnutím nekončí, keďže pred Okresným súdom Galanta prebiehajú ďalšie meritórne konania, preto v zmysle § 262 ods. 1 CSP o náhrade trov tohto odvolacieho konania nebolo dôvodné rozhodnúť v tomto rozhodnutí o neodkladnom opatrení, keďže o nich musí byť rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci.

3. Odvolací súd následne doplniacim uznesením z 19. apríla 2022 č. k. 24Co/20/2022-78 (ďalej aj ako „doplniace uznesenie“), v spojení s jeho opravným uznesením zo 14. júna 2022 č. k. 24Co/20/2022-113, doplnil výrokovú časť svojho uznesenia č. k. 24Co/20/2022-56 zo dňa 29. marca 2022 o výrok: „Odporkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľke v plnom rozsahu.“

3.1. Odvolací súd konštatoval, že prehodnotil svoj názor prezentovaný v predošlom rozhodnutí a dospel k záveru, že pre daný prípad, hoci daný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol okresným súdom priradený k prebiehajúcemu základnému konaniu a nesprávne bol zapísaný pod osobitným novým číslom konania, bude spravodlivejšie, účinnnejšie a efektívnejšie, ak o náhrade trov odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté už priamo v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie, hoci nie je konaním vo veci samej, končí. Po splnení zákonných podmienok, odvolací súd s použitím cit. § 225 CSP vydal toto doplniace uznesenie, ktorým doplnil výrok svojho uznesenia č. k. 24Co/20/2022-56 zo dňa 29. 3. 2022 o v poradí druhý výrok v znení: „Odporkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľke v plnom rozsahu.“

4. Okresný súd uznesením z 10. mája 2023 č. k. 26C/60/2021-173 (ďalej aj ako „uznesenie 1“) priznal odporcovi výšku náhrady trov právneho zastúpenia odvolacieho konania v sume 310,25 eura, ktorú je navrhovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu odporcu, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

5. Okresný súd uznesením z 12. júla 2023 č. k. 26C/60/2021-192 (ďalej aj ako „uznesenie 2“) sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 10. mája 2023 č. k. 26C/60/2021-173 zamietol.

6. Proti doplniaciemu uzneseniu odvolacieho súdu a uzneseniam 1 a 2 súdu prvej inštancie podala navrhovateľka (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

6.1. Dovolateľka k doplniaciemu uzneseniu uvádza, že odvolací súd, nesprávnym procesným postupom navrhovateľke znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože jej nebol doručený návrh odporkyne na doplniace uznesenie, aby jej bol priznaný nárok na 100% náhradu trov a ona ako zúčastnená strana, má právo na obdržanie všetkej dokumentácie, ktorá sa veci týka, aby sa k nej mohla vyjadriť, v zmysle § 167 ods. 2 CSP. Tvrdenie odporkyne, že konanie, vedené pod sp. zn. 26C/60/2021 na Okresnom súde Galanta a pod sp. zn. 24Co/20/2022 na Krajskom súde Trnava, je samostatným konaním, kde rozhodnutie o neodkladnom opatrení je predmetom sporu vo veci samej, nebolo a nie je správne, pretože návrh navrhovateľky na Okresný súd Galanta na zriadenie neodkladného opatrenia, bol podaný v súvislosti s jej protižalobou z 27. 08. 2021, podanou na Okresný súd Galanta dňa 02. 09. 2021, sp. zn. 35C/46/2021 o určenie, že vec nepatrí do dedičstva a túto žalobu podala v súvislosti s Dedičským konaním, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26D/169/2016, Dnot 57/2020. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nešlo v žiadnom prípade o samostatné konanie vo veci jej návrhu na zriadenie neodkladného opatrenia, a teda jej ako navrhovateľke súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a navrhla, aby Krajský súd Trnava doplniace uznesenie sp. zn. 24Co/20/2022-78 z 19. apríla 2022 zrušil. Ten však odvolanie II. zamietol a priznal odporkyni M. nárok na 100% náhradu jej trov konania - bez riadneho zdôvodnenia, pretože len úvahy o efektívnosti a hospodárnosti sú nepostačujúce.

6.2. Podľa názoru dovolateľky sa javia uznesenia krajského súdu vo veci náhrady trov právneho zastúpenia odvolacieho konania neodkladného opatrenia ako neplatné, ako aj súvisiace uznesenia okresného súdu a navrhuje najvyššiemu súdu ich podľa § 449 ods. 1, 3 a § 450 CSP, zrušiť v celom

rozsahu a vrátiť krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie, prípadne aby tieto rozhodnutia zmenili a vyhovelí návrhu navrhovateľky v celom rozsahu, pretože sú jej týmto súdom ako aj prvoinštančným súdom upierané práva navrhovateľky v celom rozsahu. Zároveň si navrhovateľka uplatňuje priznanie 100% náhrady trov dovolacieho konania, ktoré jej je odporkyňa povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

7. Odporkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie voči dopĺňaciemu uzneseniu bolo podané oneskorene, a preto navrhuje, aby ho súd odmietol. Zároveň vytýkané údajné vady nespĺňajú kritéria dovolacích dôvodov. K časti uznesení 1 a 2 uvádza, že podané dovolanie je pravdepodobne podané oneskorene a zároveň je neprípustné, keďže nesmeruje voči rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí a nie je prítomný ani iný zákonný dôvod dovolania, pričom zákon voči tomuto rozhodnutiu ani dovolanie nepripúšťa (§ 419 CSP). Zároveň ani vyčítané domnelé porušenia nie sú prítomné. Na základe uvedených skutočností považuje podané dovolanie voči všetkým trom rozhodnutiam za neprípustné, resp. oneskorene podané, a preto navrhuje, aby ho dovolací súd odmietol. Zároveň, keďže odporkyni vznikli v súvislosti s podaným dovolaním trovy právneho zastúpenia, navrhuje, aby dovolací súd odporkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že konanie o dovolaní je potrebné sčasti odmietnuť a sčasti zastaviť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 121 ods. 3 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

11. V preskúmvanej veci bolo dovolaním napadnuté dopĺňacie uznesenie odvolacieho súdu doručené dovolateľke dňa 12. mája 2022 (doručenka na č. l. 82) a následne opravné uznesenie odvolacieho súdu jej bolo doručené dňa 08. júla 2022 (doručenka na č. l. 116). Zákom stanovená dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula dňa 08. októbra 2022. Dovolateľka podala dovolanie v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu dňa 11. októbra 2023 (potvrdenie o odoslaní podania na č. l. 210). V danom prípade tak ide o dovolanie podané po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

12. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dovolanie v časti dopĺňacieho uznesenia odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) CSP odmietol.

13. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

14. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že hoci Civilný sporový poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodíť, že procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Jednou z podmienok

(každého) civilného sporového konania je funkčná príslušnosť súdu. Ide o určenie, ktorý súd má uskutočniť konanie o danom riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Funkčnú príslušnosť súdu upravujú ustanovenia § 34 a § 35 CSP tak, že o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 34 CSP) a o dovolaní rozhoduje najvyšší súd (§ 35 CSP).

16. Čo sa týka časti dovolania voči uzneseniam 1 a 2 súdu prvej inštancie, dovolací súd konštatuje, že dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (Civilný sporový poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolaní smerujúcich proti rozhodnutiu iného ako odvolacieho súdu). V danom prípade je dovolaním napadnuté aj uznesenie 1 súdu prvej inštancie, ktorým priznal odporcovi výšku náhrady trov právneho zastúpenia odvolacieho konania; a uznesenie 2 súdu prvej inštancie, ktorým sťažnosť navrhovateľa zamietol. V danej časti teda dovolaním nie je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, čím nie je daná funkčná príslušnosť najvyššieho súdu o ňom rozhodovať a je potrebné konanie o tomto opravnom prostriedku v zmysle § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010, č. k. IV. U'S 389/2010-14).

17. Najvyšší súd preto konanie o dovolaní podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP v časti dovolania voči uzneseniam 1 a 2 súdu prvej inštancie zastavil.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.